

12 CONSUM
I PRODUCCIÓ
RESPONSABLES

Consum i producció responsables

Garantir les modalitats de consum i la producció sostenibles

Quina és la situació a què es vol arribar el 2030?

L'ODS 12 pretén una transició justa cap a nous models d'ocupació com a resultat de l'evolució dels models de consum i producció que és vital per implementar aquest objectiu.

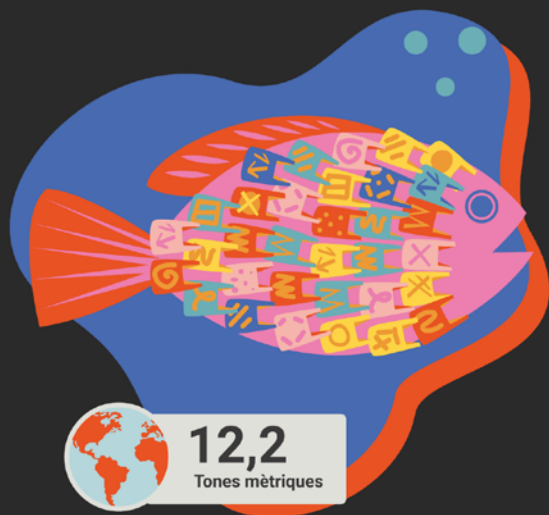
El treball digne per a tots i totes —en particular les ocupacions verdes— contribuirà a fer el desenvolupament sostenible des d'un punt de vista ecològic.^[1]

Des dels anys setanta del segle XX, s'ha experimentat un increment continuat de la població mundial, la qual ha arribat a duplicar-se, i es situa actualment, segons les Nacions Unides, en 7.700 milions de persones.^[2] Gairebé el 50 % de la població es concentra en zones urbanes. Ambdues tendències suposen una gran pressió sobre els recursos del planeta, la població mundial no deixa d'augmentar, l'esperança de vida és més elevada i la tendència a viure en grans centres urbans provoca un increment de la contaminació i de l'ús de recursos. Aquesta pressió demogràfica implica:

- Conseqüències en el canvi climàtic cada cop més greus.
- Més pressió en els recursos naturals existents.
- Més nivell de contaminació i de degradació del medi ambient.
- Augment de la inseguretats en l'abastiment d'aliments, aigua i energia.
- Universalització i globalització d'un model econòmic que té com a màxima "seguir creixent sense internalitzar els costos ambientals i socials, amb cicles de consum cada cop més ràpids i acceptant l'obsolescència programada".^[3] la qual cosa compromet la sostenibilitat social i mediambiental del planeta.

Queden pocs anys per assolir-lo. Quina és la situació actual?

Petjada material

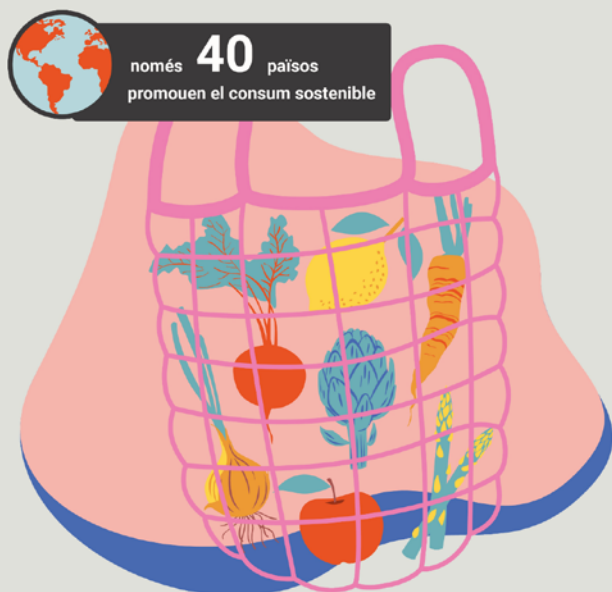
Petjada material és la quantitat de materials primaris necessaris per satisfer les necessitats bàsiques d'aliments, roba, aigua, habitatge, infraestructures i altres aspectes de la vida. És un indicador de la pressió exercida sobre el medi ambient per donar suport al creixement econòmic i satisfer les necessitats materials de les persones. [1]

Al món

La petjada material mundial va passar de 8,8 tones mètriques el 2000 fins a 12,2 tones mètriques el 2017, la qual cosa suposa un augment del 40 %.

Font: [ONU](#)

Promoció de la producció i el consum sostenible

Al món

Al món, el 2020, només 40 països havien informat de normes o de plans d'acció en matèria d'adquisicions públiques sostenibles que fomentessin l'adquisició de productes ecològics i energèticament eficients i que promoguessin pràctiques d'adquisicions més responsables des del punt de vista social.

Font: [ONU](#)

Gestió de residus

Al món

Els residus continuen sent un gran problema. El 2019, el món va generar 53,6 milions de tones mètriques de residus d'equips electrònics i elèctrics, és a dir, un 20 % més que el 2014. De mitjana, cada persona al món va generar 7,3 kg de residus electrònics, d'aquests només 1,7 kg van ser gestionats de manera ambientalment sostenible.

Font: ONU

A l'Estat espanyol

Més del 70 % dels residus electrònics es tracten de manera incontrolada, i en el cas dels telèfons mòbils, només un 5 % es reciclen.

Font: Ajuntament de Barcelona

Assolirem l'objectiu? Des del moviment sindical, actuem!

Per aconseguir l'ODS 12 cal cercar noves formes de consum i de producció sostenibles basades en:

- La reducció dels efectes ambientals i socials que generen.
- La identificació i la mitigació d'aquells punts crítics en la cadena de valor en matèria ambiental i social per establir mecanismes correctius.
- Un sistema de consum responsable i informat.
- La promoció de l'economia circular. El model de l'economia circular suposa un canvi de paradigma en la manera de produir i de consumir, ja que fa un ús sostenible de les primeres matèries i busca el manteniment del valor del producte al llarg de tot el procés. Així es pretén desacoblar tant com sigui possible el desenvolupament i el benestar fruit de l'activitat econòmica de l'ús creixent de materials i d'energia.^[1]

En aquest context, el moviment sindical és un actor central per a la consecució d'un model de consum i producció sostenible, a través dels espais de concertació social pot incidir en: ^[2]

- La promoció de la contractació pública per part de l'Administració pública, basada en el compliment efectiu de les clàusules socials i mediambientals previstes en la normativa vigent i el desplegament dels mecanismes d'acció sindical transfronterers com són els acords marc globals (vegeu l'ODS 9 per a més informació) per realitzar el seguiment del grau de compliment efectiu de les clàusules socials i ambientals.
- El desenvolupament i la promoció d'un marc que impulsi un procés de transició ecològica, per part de l'Administració pública, cap a una producció neta i sostenible basada en un model d'economia circular.
- L'impuls de les memòries de sostenibilitat garantint que aquestes s'elaborin mitjançant els indicadors i els compromisos sobre responsabilitat social empresarial (RSE) establerts a les empreses, tant públiques com privades. La informació sobre riscos socials, mediambientals i de bon govern, així com la previsió i l'adaptació de les empreses als múltiples reptes i canvis als quals està sotmès el món en aquests moments, han de tenir un reflex fidel a les memòries.
- L'aplicació, per part de les empreses, de l'adopció de compres verdes i socialment responsables.
- L'impuls d'instruments legislatius destinats a conformar un marc jurídic vinculant que vetlli perquè les empreses garanteixin l'adopció d'un model de producció sostenible socialment i mediambiental.
- La inclusió d'informació fiable i pertinent sobre l'impacte ambiental, la petjada ecològica, entre d'altres dels productes de consum.
- La creació de llocs de treball digne per a totes i tots, basats en un model d'ocupació verd, que permetrà contribuir a un desenvolupament sostenible des d'un punt de vista ecològic. ^[3]

Arran de la crisi de la COVID-19, la defensa d'un nou model de producció i de consum sostenibles esdevé una estratègia de recuperació econòmica, a escala global, que construeix economies i societats sostenibles i resilientes. Des del moviment sindical s'exigeix un compromís ferm amb la desvinculació entre el creixement econòmic i la degradació del medi ambient, la reducció de les emissions de carboni, la millora de l'eficiència dels recursos, i amb la promoció d'estils de vida sostenibles. El canvi cap a models de consum i producció sostenibles és un requisit previ per abordar les crisis mundials, que inclouen el canvi climàtic, la pèrdua de biodiversitat i la contaminació, i és fonamental per aconseguir el desenvolupament sostenible.^[4] El moviment sindical té la capacitat d'impulsar i defensar una àmplia transició justa. Es tracta d'assolir un nou pacte social que, juntament amb la sostenibilitat, garanteixi el manteniment i l'enfortiment de l'estat del benestar, tot vetllant pel treball digne. Així doncs, la transició justa no és només un instrument per aplicar a les comarques mineres o les nuclears, al sector de l'automòbil o a les cimiteres, sinó que ha de ser un instrument més ampli, per al conjunt de la societat. Des del sindicalisme cal que s'insisteixi en el fet que totes les feines i tots els sectors estan en transició.

Un projecte de:

Amb la col·laboració de:

El contingut d'aquesta web és responsabilitat exclusiva de la Fundació Pau i Solidaritat - CCOO Catalunya i no reflecteix necessàriament l'opinió de l'ACCD.

Aquesta web ha estat elaborada en el marc del projecte "Contribuir a la justícia social a través de l'enfortiment de la ciutadania crítica i compromesa amb els drets humans mitjançant l'Agenda 2030 a Catalunya" que ha dut a terme la Fundació Pau i Solidaritat - CCOO Catalunya

www.agenda2030sindical.cat